

Usvojene izmene Zakona o PDV

5. oktobar 2015. godine

Ukratko

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost usvojen je od strane Narodne skupštine Republike Srbije 28. septembra 2015. godine i objavljen u Službenom glasniku Republike Srbije 3. oktobra 2015. godine.

Izmene Zakona o PDV primenjivaće se od 15. oktobra 2015. godine, dok će pojedine odredbe biti u primeni od 1. oktobra 2015. godine, odnosno 1. januara 2016. godine i 1. januara 2017. godine.

Na osnovu obrazloženja koje je dato uz predlog izmena Zakona, osnovni ciljevi koji se žele postići izmenama su dalje usaglašavanje Zakona o PDV sa propisima Evropske unije, posebno u oblasti evidentiranja u sistem PDV stranih lica, kao i unapređenje kontrole od strane Poreske uprave.

U daljem tekstu navodimo pregled najznačajnijih izmena.

Registracija stranih lica

U skladu sa usvojenim izmenama, strana lica koja obavljaju promet dobara ili usluga u Srbiji će imati status poreskih obveznika, što do sada nije bio slučaj. S tim u vezi, izmenama se na drugačiji način uređuje institut poreskog punomoćnika, koji će izvršavati sve obaveze i ostvarivati sva prava pred poreskim organima Srbije u ime i za račun stranih lica.

Izmenama Zakona o PDV propisuje se obaveza imenovanja poreskog punomoćnika za strana lica koja vrše promet dobara i usluga u Srbiji. Izuzetno, ova obaveza neće postojati za strana lica koja isključivo pružaju usluge za koje se smatra da su pružene elektronskim putem, kao i usluge prevoza putnika autobusima za koje se kao osnovica za obračunavanje PDV utvrđuje prosečna naknada prevoza za svaki pojedinačni prevoz.

Poreski punomoćnik može biti fizičko lice, pravno lice ili preduzetnik koji ispunjava sledeće uslove:

- evidentiran je za PDV najmanje 12 meseci pre podnošenja zahteva za odobravanje poreskog punomoćstva i
- na dan podnošenja zahteva nema dospele a neizmirene obaveze za javne prihode

Strano lice ne može imenovati svoju stalnu poslovnu jedinicu za poreskog punomoćnika. Poreski punomoćnik u ime i za račun stranog lica obavlja sve poslove u vezi sa

ispunjavanjem obaveza i ostvarivanjem prava stranog lica (podnošenje poreske prijave, izdavanje računa i sl.) i solidarno odgovara za sve obaveze stranog lica kao obveznika PDV.

Poreski dužnik

Na osnovu izmena Zakona o PDV obavezu obračunavanja PDV, kao poreski dužnik, vršiče primalac dobara i usluga za sledeće vrste prometa:

- *Promet dobara i usluga iz oblasti građevinarstva* – Uslovi za primenu ove odredbe (tj. šta se smatra dobrima i uslugama iz oblasti građevinarstva) biće na detaljniji način propisani podzakonskim aktom.
- *Promet električne energije i prirodnog gasa koji se isporučuju preko prenosne, transportne i distributivne mreže* – Za ovu vrstu prometa poreski dužnik je poreski obveznik koja je ova dobra nabavio od drugog PDV obveznika.

- *Promet hipotekovane nepokretnosti kod realizacije hipoteke, promet predmeta založnog prava kod realizacije ugovora o zalozi i promet dobara i usluga nad kojima se sprovodi izvršenje u izvršnom postupku.*
- *Sticalac imovine ili dela imovine kod prenosa kod koga se smatralo da promet nije izvršen, posle čijeg prenosa su prestali da budu ispunjeni uslovi po osnovu kojih se ovaj promet nije oporezivao.*
- *Kod prometa koji strano lice vrši licima koji nisu PDV obveznici a za koje PDV obveznik naplaćuje naknadu, poreski dužnik je poreski obveznik koji u ime i za račun stranog lica naplaćuje naknadu.*

Odbitak prethodnog PDV

U skladu sa usvojenim izmenama, poreski obveznici neće imati pravo na odbitak prethodnog PDV po osnovu nabavke dobara i usluga povezanih sa korišćenjem objekata za smeštaj putničkih vozila, plovila i vazduhoplova. Takođe, ograničava se i pravo na odbitak prethodnog PDV po osnovu izdataka za ishranu i prevoz zaposlenih, odnosno drugih radno angažovanih lica za dolazak na posao, odnosno odlazak s posla, čime se razrešava dilema koja je dugo bila prisutna među poreskim obveznicima po ovom pitanju.

Sa druge strane, poreskim obveznicima se omogućava pravo na odbitak prethodnog

PDV po osnovu nabavke aparata i dekorativnih predmeta koji se koriste za uređivanje službenih prostorija, što do sada nije bio slučaj.

Konačno, izmenama Zakona se na precizan način definiše pojam izdataka za reprezentaciju po osnovu kojih poreski obveznici nemaju pravo na odbitak prethodnog PDV.

Pregled obračuna PDV

U cilju unapređenja kontrole, izmenama Zakona o PDV uvodi se obaveza poreskih obveznika da, počevši od 1. januara 2017. godine, sačinjavaju preglede obračuna PDV za svaki poreski period, koji će se podnositi uz poresku prijavu. Sadržina i forma pregleda obračuna PDV biće propisani podzakonskim aktom.

Rok za podnošenje PDV prijave

Počevši od 1. januara 2016. godine, poreski obveznici kojima je poreski period tromesečje podnosiće poreske prijave u roku od 15 dana od isteka poreskog perioda.

Mesto prometa dobara i usluga

U slučaju prometa električne energije, prirodnog gasa i energije za grejanje i hlađenje, čija se isporuka vrši preko prenosne, transportne i distributivne mreže mestom prometa će se smatrati mesto:

- u kome primalac ima sedište ili stalnu poslovnu jedinicu – u slučaju prometa koji se vrši licima koja ova dobra nabavljaju radi dalje prodaje, odnosno,
- prijema – u slučaju prometa za krajnju potrošnju.

Takođe, izmenama se predviđa oslobođenje PDV za uvoz pomenutih dobara, s obzirom da je mesto prometa uređeno na drugačiji način.

Kada je reč o mestu prometa usluga, sledeće usluge biće oporezive u mestu primaoca usluga:

- ustupanje informacija o poslovnim postupcima i iskustvu, kao i
- omogućavanje pristupa mreži prirodnog gasa, mreži za prenos električne energije i mreži za grejanje i hlađenje, usluzi transporta i distribucije putem tih mreža, kao i usluge omogućavanja učešća na organizovanom tržištu električne energije.

Vreme prometa

U skladu sa izmenama Zakona, poreska obaveza će i za poreske dužnike nastajati bilo danom prometa ili danom kada je izvršeno plaćanje (u zavisnosti od toga koja je od ovih radnji ranija).

Takođe, propisuje se da će poreska obaveza za usluge prenosa, ustupanja i davanja na korišćenje prava intelektualne svojine, nastajati danom prometa, naplate ili danom izdavanja računa.

Nova pravila za prenos poslovne celine

Izmenama se uvode dodatna pravila za prenos poslovne celine. Naime, ukoliko u roku od 3 godine prestanu da budu ispunjeni uslovi koji su relevantni za neobračunavanje PDV na prenos imovine ili dela imovine, sticalac, kao poreski dužnik ima obavezu da obračuna PDV na način na koji bi to učinio prenosilac da u momentu prenosa nisu bili ispunjeni uslovi.

Izuzetno, sticalac neće imati ovu obavezu po osnovu navabke opreme i objekata za vršenje delatnosti, za koje je

Zakonom propisana obaveza ispravke odbitka prethodnog PDV u roku od 5, odnosno 10 godina, ukoliko prestanu da budu ispunjeni propisani uslovi za odbitak prethodnog PDV.

Odbitak prethodnog PDV utvrđenog po osnovu odluke poreskog organa

Izmenama se uvodi mogućnost da nakon što je poreski organ u postupku kontrole utvrdio poresku obavezu i nakon što je ta obaveza plaćena, poreski dužnici mogu izvršiti odbitak prethodnog PDV. Ova mogućnost je do sada bila propisana isključivo za poreske obveznike, dok se sada ovo pravo omogućava i poreskim dužnicima.

Promet polovnih dobara

U skladu sa usvojenim izmenama Zakona, PDV se

neće plaćati na promet polovnih dobara, umetničkih dela, kolekcionarskih dobara i antikviteta, ukoliko bi iznos obračunatog PDV bio manji od iznosa poreza koji bi za taj promet bio obračunat u skladu sa zakonom kojim se uređuju porezi na imovinu.

Imajući u vidu da su izmene Zakona o PDV brojne i sveobuhvatne, potrebno je pažljivo razmotriti njihov uticaj na Vaše poslovanje, u kontekstu potencijalnih rizika i mogućnosti za uštedu.

Ukoliko su Vam potrebne dodatne informacije u vezi sa usvojenim izmenama Zakona, kao i savet o njihovom uticaju na Vaše poslovanje možete nas kontaktirati putem e-mail adrese ili telefonom.

Hajde da razgovaramo!

Ukoliko želite da zajedno detaljno razmotrimo uticaj pomenutih pitanja na vaše poslovanje, obratite nam se:

PricewaterhouseCoopers Consulting d.o.o.
Omladinskih brigada 88a
11070 Belgrade
Tel: +381 11 33 02 100
www.pwc.rs

Branka Rajčić
Partner
branka.rajcic@rs.pwc.com

Jovana Stojanović
Senior menadžer
jovana.stojanovic@rs.pwc.com

Julijana Avramović
Menadžer
julijana.avramovic@rs.pwc.com

Tanja Mitrović
Senior konsultant
tanja.mitrovic@rs.pwc.com